

Kaisa Garedeu ps ym.

Toimenpidealoite nuorisolain sisältämän nuoren määritelmän muuttamisesta

Eduskunnalle

Nuorisolain määritelmän mukaan nuorella tarkoitetaan alle 29-vuotiaita. Ikämääritelmää pohdittiin viimeksi vuoden 2016 uuden nuorisolain säätämisen yhteydessä, mutta se päätettiin jättää ennalleen. Osa sivistysvaliokunnan kuulemista asiantuntijoista ehdotti jo tuolloin ikähaitarin kaventamista. Opetus- ja kulttuuriministeriön selvitysten ja kyselyiden mukaan eniten kannatusta oli saanut ikäraja, jossa nuorilla tarkoitetaan 12—25-vuotiaita. Yhdistyneet kansakunnat puolestaan määrittelee nuoreksi 15—24-vuotiaat.

Nuorisolaki toimii perustana käytännön nuorisotyölle, josta vastaavat kunnat. Lavea ikähaitari on mahdollistanut kunnille myös sellaisen toiminnan järjestämisen, jossa suuret ikäerot voivat aiheuttaa vaaraa ja lapset voivat altistua kehitykseensä ja mielenterveyteensä haitallisesti vaikuttaville teemoille.

Monissa kunnissa järjestetään esimerkiksi erilaisia sateenkaari-iltoja, joihin saavat osallistua jopa 10-vuotiaat lapset lähes 30-vuotiaiden rinnalla. Muun muassa Jyväskylän kaupunki perustelee 13—29-vuotiaille mainostamansa Gay+ Clubinsa suurta ikähaitaria nimenomaan nuorisolain määritelmän noudattamisella. Vaikka kyse on aikuisten valvomasta tilasta, ei kukaan pysty valvomaan aukottomasti esimerkiksi yhteystietojen vaihtamista tai sitä, miten monet lapset sairastuvat sukupuolidysforiaan tai päätyvät seksuaalisiin kokeiluihin vanhempien nuorten esimerkin perusteella. Pahimmillaan näin eri-ikäisten kohtaamiset voisivat johtaa pedofiliaan ja lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön. Myöskään päihteiden välittämistä alaikäisille ei voida täysin estää sellaisen nuorisotoiminnan yhteydessä, jossa lapset ovat tiiviisti tekemisissä täysi-ikäisten nuorten kanssa.

Lasten ja nuorten turvallisuuden takaamiseksi nuorisolaissa mainittua nuoren määritelmää tulisi tarkastella uudelleen ja lisätä sen sisään rajauksia. Rajaukset voisivat olla esimerkiksi yläkouluikäiset, 16—19-vuotiaat ja 20—25-vuotiaat. Myös alaikäraja tulisi määrittää. Kuntia tulisi velvoittaa järjestämään nuorisotoimintansa ikäryhmiä sekoittamatta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin nuorisolain nuoren määritelmän ikähaitarin kaventamiseksi ja määritelmän sisäisten nuorisotyötä velvoittavien ikäryhmärajausten säätämiseksi.

Toimenpidealoite TPA 44/2024 vp

Helsingissä 13.9.2024

Kaisa Garedew ps

Päivi Räsänen kd